

PREHĽAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie marec 2011

I. senát

Nálezy:

spisová značka	I. ÚS 464/2010
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	10. február 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ je odporcom v súdnom spore o vyporiadanie BSM vedenom na okresnom súde. Okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom zo 17. marca 2004, proti ktorému sťažovateľ podal odvolanie. Krajský súd rozsudkom z 28. januára 2008 rozhodnutie prvostupňového súdu čiastočne zmenil a vo zvyšku potvrdil prvostupňový rozsudok. Sťažovateľ napadol rozsudok krajského súdu dovolaním, v rámci ktorého sťažovateľ požadoval tiež odložiť vykonateľnosť rozsudku krajského súdu. Okresný súd uznesením z 15. apríla 2009 dovolacie konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku za dovolanie zastavil. Na odvolanie sťažovateľa krajský súd uznesením z 15. júna 2009 uznesenie okresného súdu potvrdil. Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu sťažovateľ podal dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho (dovolanie, pozn.) odmietol.</p> <p>Namietané porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru vyvodzuje sťažovateľ zo spôsobu, akým najvyšší súd v dovolacom konaní uplatňoval ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch</p>
ratio decidendi	<p>Uloženie poplatkovej povinnosti v občianskoprávných veciach nemožno samo osebe považovať za rozporné ani s právom na prístup k súdu chráneným v čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva – Tolstoy – Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo, 1995, Kreuz v. Poľsko, 2001). Na strane druhej za rozporný s čl. 6 ods. 1 dohovoru je možné považovať postup súdu, na základe ktorého sa účastníkovi konania odníme právo na súd bez toho, aby boli na to splnené zákonné požiadavky („denegatio iustitiae“). Inými slovami, ak všeobecný súd zastaví (ukončí) súdne konanie z dôvodu, ktorý je ústavne a dokonca i zákonne nekonformný, odníme účastníkovi súdneho konania právo na súd.</p> <p>Výklad a aplikácia ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ako aj ustanovení ďalších zákonných predpisov upravujúcich podmienky prístupu k súdnej ochrane zo strany všeobecných súdov musí byť v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu v rozpore s jeho podstatou a zmyslom (obdobne napr. II. ÚS 174/04, III. ÚS 209/05). Z tohto hľadiska musí všeobecný súd prihliadať na rovnováhu medzi poskytnutím materiálnej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov konania a ochranou plynulého a riadneho výkonu spravodlivosti pred neuváženým, prípadne šikanujúcim</p>

výkonom práva, jednak spoplatňovaním úkonov súdneho konania chápaným v zhode s ústavne súladným ukladaním poplatkov (čl. 59 ods. 2 ústavy) a jednak z toho vyplývajúcim rozhodovaním o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, ktorého dôsledky pre účastníka súdneho konania fakticky spočívajú v odmietnutí zaoberať sa jeho vecou.

Vychádzajúc z uvedených zásad napadnuté uznesenie najvyššieho súdu treba považovať za rozhodnutie, ktoré porušuje označené práva sťažovateľa v dôsledku toho, že bolo arbitrárne a zjavne neodôvodnené, pretože najvyšší súd (a pred ním okresný a krajský súd) prekračujúc rozumné medze výkladu právnej normy (zákona o súdnych poplatkoch) odmietol zaoberať sa vecou sťažovateľa v dôsledku nespĺnenia povinnosti sťažovateľa, ktorá zo zákona ani na základe zákona (čl. 59 ods. 2 ústavy) nevyplýva.

Podľa § 2 ods. 1 písm. c) zákona o súdnych poplatkoch poplatníkom je/sú obaja účastníci v konaní o vyporiadanie BSM alebo jeden z nich podľa rozhodnutia súdu (podčiarknuté na zvýraznenie argumentácie, pozn.). Podľa § 5 ods. 1 písm. a) a h) citovaného zákona poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu [písm. a)]... v ostatných prípadoch nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým sa povinnosť zaplatiť poplatok uložila v súvislosti s rozhodnutím vo veci samej [písm. h)]. Podľa § 8 ods. 1 a 4 citovaného zákona poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti (odsek 1). Ostatné poplatky sú splatné do troch dní po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa uložila povinnosť zaplatiť poplatok alebo ktorým sa schválil zmier (odsek 4). Podľa položky 6 písm. a) a b), časti I. „Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní“ zákona o súdnych poplatkoch z návrhu na vyporiadanie BSM sa platí suma 2 000 Sk (v rozhodnom čase, pozn.) [písm. a)]. Za vyporiadanie BSM z predmetu konania ak sa konanie skončilo rozsudkom, 3 % a ak sa konanie skončilo súdnym zmirom, 1 %, najmenej sa platí 2 000 Sk, najviac sa platí 500 000 Sk [písm. b)].

Aj podľa právnej teórie [pozri napr. databázu ASPI, komentár k § 2 ods. 1 písm. c) zákona o súdnych poplatkoch] sa súdny poplatok podľa položky 6 písm. b) sadzobníka platí „za vysporiadanie samo, t. j. meritórne rozhodnutie súdu o predmete konania“. V rámci rovnakého zdroja je v súvislosti s § 5 ods. 1. písm. a) konštatované, že „súd môže súdny poplatok vyrubiť a vymáhať až po vzniku poplatkovej povinnosti...“, a v súvislosti s § 5 ods. 1. písm. h) „v ostatných prípadoch je vznik poplatkovej povinnosti viazaný na deň právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým sa povinnosť zaplatiť poplatok uložila v súvislosti s rozhodnutím vo veci samej“. Podobne v súvislosti s § 7 ods. 7 (v rozhodnom čase, pozn.) je uvedené: „poplatková povinnosť vzniká pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov podľa § 5 ods. 1 písm. h) v súvislosti s rozhodnutím vo veci samej, teda povinnosť zaplatiť súdny poplatok podľa položky 6 písm. b) sadzobníka nemôže byť vyslovená skôr, než v rozhodnutí vo veci samej, teda v rozsudku, ktorým sa bezpodielové spoluvlastníctvo manželov vyporiadava..., pričom poplatníkmi sú podľa § 2 ods. 1 písm. c) obaja účastníci, alebo jeden z nich podľa rozhodnutia súdu...“

Ústavný súd sa so závermi najvyššieho súdu, že v danej veci neobstoja dôvody dovolateľa („z obsahu dovolania odporcu je zrejmé, že prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. vyvodzuje z toho, že súdy nižších stupňov pri rozhodovaní o jeho poplatkovej povinnosti postupovali v rozpore so zákonom, v dôsledku čoho došlo nesprávne k zastaveniu konania...“), nestotožňuje, a to preto, že najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní sťažovateľa (bod 19), ale aj vo svojich predchádzajúcich prípadoch okresnému súdu (body 11 a 12) dospel k ústavne/zákonne absurdným záverom, ktoré majú za následok porušenie sťažovateľovho práva na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, keď splatnosť vzniku poplatkovej povinnosti „za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov“ prima facie stanovenú [položka 6 b) časť I „Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní“, Sadzobník súdnych poplatkov zákona o súdnych poplatkoch a ostatné citované ustanovenia v bode 29] ako povinnosť „ex post“ stanovil ako povinnosť „ex ante“. Inými slovami, za daného právneho stavu („de lege lata“) platí naďalej časovo odlišná situácia pre vznik poplatkovej povinnosti „z návrhu na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov“ („ex ante“) a „za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov“ („ex post“), a to aj v rámci dovolacieho konania. Z uvedeného potom vyplýva, že v súvislosti s konaním na

	<p>dovolacom súde vznikne poplatková povinnosť „za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov“ (ako povinnosť „ex post“) v podstate iba v prípadoch, ak najvyšší (dovolací) súd zmení napadnuté rozhodnutie [§ 243b ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“)]. V ostatných prípadoch (napr. odmietnutia, zamietnutia, zrušenia či zastavenia) poplatková povinnosť podľa pol. 6 písm. b) časti I. „Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní“, Sadzobník súdnych poplatkov zákona o súdnych poplatkoch v súvislosti s dovolacím konaním nevzniká.</p> <p>Ukladanie súdnych poplatkov, ktoré samo osebe predstavuje zásah do práva účastníka na súdnu ochranu (na spravodlivý proces), sa môže realizovať iba v zákonom (na základe zákona) jasne a určite stanovenom rozsahu a obsahu; potreba reštriktívneho výkladového prístupu v súvislosti s ukladaním povinnosti platiť súdny poplatok vyplýva už zo samotnej povahy ústavnej možnosti ukladať poplatky (čl. 59 ústavy).</p> <p>Ústavný súd preto dospel k záveru, že v uvedenom prípade musel byť daný dôvod na nápravu nezákonného rozhodnutia, a teda aj dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) OSP. Vo svetle naznačených hľadísk sa preto nemožno stotožniť so spôsobom, ako najvyšší súd v prerokovávanej veci vyložil vznik poplatkovej povinnosti „za vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov“. Ústavný súd je preto nútený konštatovať, že záver najvyššieho súdu v uvedenom smere bol zjavným výkladovým vybočením, ktoré predstavuje porušenie základného práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces) vychádzajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p>
 použiť odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva – Tolstoy – Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo, 1995, Kreuz v. Poľsko, 2001

Nálezy – priet’ahy v konaní:

 spisová značka	 I. ÚS 378/2010
 sudca spravodajca	Peter Brňák
 druh konania	 čl. 127 konanie o s’ťažnostiach fyzických a právnických osôb
 druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	 nález – vyhovené
 dátum rozhodnutia	27. januára 2011
 dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	 čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
 skutkový stav a základné fakty	S’ťažovateľ namietal priet’ahy v konaní pred okresným súdom o určenie výživného pre plnoleté dieťa. Konanie začalo v roku 2004.
 ratio decidendi	<p>Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého konania je rozhodovanie súdu o výžive dieťaťa, t. j. ide o existenčnú vec, o agendu starostlivosti súdu o deti, kde sa predpokladá osobitná pozornosť venovaná efektívnemu a rýchlemu postupu súdu (II. ÚS 2/01), aby bol naplnený účel súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená (§ 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (napr. I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03, I. ÚS 158/04). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že posudzované konanie sa začalo 4. februára 2004, teda pred viac ako šesť a trištvrte rokom, uskutočnilo sa v ňom pojednávanie na okresnom súde a ku dnešnému dňu je právoplatne skončené.</p> <p>Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom konania je návrh na uloženie povinnosti otcovi dieťaťa prispievať na jeho výživu, teda po právnej stránke štandardná rodinnoprávna vec patriaca do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva. Pokiaľ ide o kritérium zložitost’ veci, ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97 a iné) relevantnú pre rozhodnutie. Na základe týchto hľadísk konanie vo veci o určenie výživného nehodnotil ako právne zložitú vec.</p>

	<p>Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa, ústavný súd nezistil skutočnosti, ktoré zásadným spôsobom mali vplyv na vznik zbytočných prietáhov v posudzovanom konaní.</p> <p>Ústavný súd nepovažoval za potrebné skúmať jednotlivé obdobia nečinnosti okresného súdu, ale vzhľadom na povahu sporu (určenie výživného) a jeho význam pre sťažovateľa (bol na ňom existenčne závislý) posúdil konanie okresného súdu vo veci sp. zn. 28 C/25/04 ako celok, t. j. od času podania návrhu (4. februára 2004) až do rozhodnutia vo veci (8. novembra 2010). Uvedené obdobie presahujúce dobu 6 rokov a 8 mesiacov bolo samo osebe neprimerane dlhé, a preto postup okresného súdu možno považovať za porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd považoval priznanie sumy 1 000 € za primerané finančné zadostučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 340/2010
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	27. januára 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal prietahy v konaní pred okresným súdom o náhradu mzdy. Konanie začalo v roku 1998.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že posudzovaná vec je sporom o náhradu mzdy, ktorý je potrebné považovať za skutkovo čiastočne zložitú vec, lebo je potrebné na posúdenie nároku sťažovateľa pribrať znalca, čo tiež ovplyvňuje doterajšiu dĺžku konania.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd zistil okolnosť, ktorá bola osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prietahom. Sťažovateľ spôsobil čiastočne prietahy v konaní svojím konaním tým, že žalobu podal 30. júla 1998 na miestne nepríslušnom súde, z ktorého bola vec postúpená 6. októbra 1998 na prerokovanie a rozhodnutie Okresnému súdu Trnava, ktorý vo veci konal až do 31. decembra 2007. Sťažovateľ počas celého obdobia s priebehom konania pred Okresným súdom Trnava nevyužil svoje právo a nenamietal prietahy v konaní. Napokon ústavný súd prihliadol aj na tú skutočnosť, že v konaní pred okresným súdom v Piešťanoch sťažovateľ nemal celkom ujasnený predmet sporu, lebo navrhol zmenu žalobného petitu, o ktorej okresný súd aj rozhodol.</p> <p>3. Postup súdu okresného súdu v Piešťanoch v okolnostiach danej veci (sťažovateľ všeobecne poukazyval na celkovú dĺžku súdneho konania) ovplyvňuje oneskorené podanie sťažnosti. Okresný súd v posledných 3 rokoch vo veci meritórne rozhodol, proti tomuto rozhodnutiu bolo podané odvolanie, o ktorom rozhodoval krajský súd. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že o nároku žalobcu (sťažovateľa), čo sa týka jeho základu a výšky, bolo čiastočne už právoplatne rozhodnuté rozsudkom okresného súdu z 12. marca 2009.</p> <p>Vzhľadom na vykonané procesné úkony, ako aj dĺžku konania necelých 13 mesiacov (do vynesenia rozsudku) nie je možné konštatovať prietahy v konaní. Ústavný súd konštatoval, že okresný súd nebol nečinný a vykonával procesné úkony na odstránenie stavu právnej neistoty.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 322/2010
sudca spravodajca	Milan Čalík
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	27. januára 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov postupom okresného súdu v konaní o určenie existencie pracovného pomeru. Konanie začalo v roku 2007.
ratio decidendi	<p>Zo spisu okresného súdu sp. zn. 8 C 133/2007 ústavný súd zistil, že posledným procesným úkonom bolo oznámenie z 26. októbra 2010 účastníkom konania, že pojednávanie určené na nasledujúci deň, t. j. na 27. október 2010 sa zrušuje, lebo konajúci sudca predkladá spis ústavnému súdu; aj tento zmarený termín svedčí o „prístupe“ sudcu k prerokovávanej veci (mohol totiž vec prerokovať a prípadne aj rozhodnúť, a len potom spis ústavnému súdu predložiť). Ň</p> <p>Charakter prerokovávanej veci neodôvodňoval nutnosť konať o sťažovateľovej žalobe o pracovnoprávných nárokoch po dobu dlhšiu, ako je všeobecne obvyklé (2 – 4 roky v obidvoch stupňoch), pretože zložitost' tohto prípadu neprekračuje rámec podobných civilných vecí. Taktiež proces dokazovania v danej veci nevykazoval rysy výnimočnosti, spôsobujúcej potrebu viesť civilné konanie po dobu dlhšiu, ako je obvyklé. Preto nemožno tolerovať, aby zatiaľ len v jednom štádiu konania (pred okresným súdom) bola dĺžka konania viac ako 3 roky, a to bez ohľadu na celkový rozsah nevybavenej súdnej agendy na okresnom súde zapríčinennej nižším či nedostatočným počtom sudcov ap.</p> <p>Vzhľadom na uvedené skutočnosti a celkovú dĺžku konania je ústavný súd toho názoru, že okresný súd v prerokovávanej veci prekročil dané medze konať bez zbytočných prieťahov a skončiť ju v primeranej dobe v zmysle uvedeného čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Ústavný súd rovnako s ohľadom na už uvedené kritériá posudzoval existenciu prípadných osobitných okolností, ktoré mohli spôsobiť prieťahy v konaní, a uzavrel, že ani k týmto v konaní nedošlo, resp. sa zo spisu okresného súdu nepodávajú. Napokon vzal ústavný súd do úvahy potrebu zistenia toho, čo bolo pre sťažovateľa v hre. V jeho prípade išlo o existenčné nároky z titulu neplatného skončenia pracovného pomeru. Preto právom žiadal o urýchlené skončenie veci a nastolenie právnej istoty k spochybnenému pracovnoprávnemu postaveniu.</p> <p>Ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade suma 1 500 € zodpovedá primeranému finančnému zadosťučineniu sťažovateľa za ujmu, ktorú zatiaľ utrpel, s prihliadnutím na celkovú dĺžku konania a povahu veci.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Philis proti Grécku, 1997, Pélissier a Sassi proti Francúzsku, 1999, nález ústavného súdu z 29. apríla 2009 sp. zn. I. ÚS 257/08 či nález sp. zn. I. ÚS 413/08 Keszeli v. Slovenská republika

spisová značka	I. ÚS 242/2010
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	10. februára 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie peňažnej sumy. Konanie pred okresným súdom v predmetnej veci začalo v roku 2004.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci predmetom konania vedeného okresným súdom je rozhodovanie o zaplatenie peňažnej čiastky s príslušenstvom. Vzhľadom na nutnosť prihliadať na výsledky úkonov orgánov činných v trestnom konaní možno napadnuté konanie považovať po skutkovej stránke za zložitejšie. Samotnú skutkovú zložitost' však nemožno dávať do súvislosti s pretrvávajúcou neefektívnou činnosťou okresného súdu. Po právnej stránke ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov.</p> <p>2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prietáhom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd pri preskúmaní spisu zistil okolnosti, na základe ktorých tiež sťažovateľ prispel k celkovej dĺžke konania, predovšetkým nekoncentrovanosťou navrhovania a predkladania dôkazov, ako aj v súvislosti s predkladaním jeho procesných návrhov v priebehu súdneho konania. Na druhej strane sťažovateľ urgoval okresný súd (28. septembra 2007, 26. augusta 2008, 9. decembra 2008, 17. februára 2009, 28. decembra 2009, 11. júna 2010), aby vo veci konal bez prietáhov a nariadil termín pojednávania.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa, bol postup samotného okresného súdu. Ústavný súd konštatoval predovšetkým neefektívne správanie okresného súdu, ktoré v spojitosti s celkovou dĺžkou súdneho konania (takmer 10 rokov) a už zistenými prietahmi ústavným súdom (nález sp. zn. III. ÚS 141/06 z 3. novembra 2006) mali za následok zistenie ďalších prietáhov (od decembra 2006), pretože okresný súd nevykonával úkony smerujúce k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádzal.</p> <p>Ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 25 C/70/2004 došlo k zbytočným prietáhom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Ústavný súd považoval priznanie sumy 2 000 € za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde</p>
 Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 7/2011
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález –vyhovené
dátum rozhodnutia	9. marca 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov postupom okresného súdu v konaní o určenie vlastníckeho práva ak nehnuteľnostiam, ktoré začalo roku 1999.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, predmetom konania vedeného okresným súdom je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, resp. určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po zomrelých vlastníkoch. Sťažovateľ je žalobcom a jeho žaloba smerovala pôvodne proti 25 žalovaným. Konania tohto typu tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, preto vec nemožno posúdiť ako právne a skutkovo zložitú. Nie je možné konštatovať právnu či skutkovú zložitost' veci len vzhľadom na početnosť účastníkov na strane žalovaných (pôvodne bolo sťažovateľom v žalobe označených 25 žalovaných) alebo nutnosť posúdenia právneho nástupníctva po zomrelých žalovaných.</p> <p>2. Správanie účastníkov konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v</p>

	<p>konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ podaním žaloby s nedostatkami, ktoré odstránil až na výzvu okresného súdu podaním z 26. októbra 2006, prispel k priet'ahom v posudzovanom konaní. Avšak je potrebné dodať, že nečinnosť okresného súdu pri vyzvaní sťažovateľa na odstránenie nedostatkov jeho podania označeného ako žaloba, nemôže zmierniť zodpovednosť sťažovateľa ako žalobcu za podanie žaloby s nedostatkami.</p> <p>3. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v uvedenom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu v predmetnej veci.</p> <p>Ústavný súd pri vyhodnotení priebehu konania opísaného vo vyjadrení okresného súdu a zisteného aj z pripojeného spisu konštatuje, že aj keď v predmetnej veci okresný súd určité úkony vykonal, vzhľadom na celkovú dĺžku konania (konanie sa začalo doručením žaloby sťažovateľa 3. decembra 1999 a v čase doručenia sťažnosti trvalo viac ako 11 rokov) nekonal sústredene a efektívne, keď doteraz vo veci meritórne nerozhodol.</p> <p>Ústavný súd považoval priznanie sumy 4 000 € sťažovateľovi za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 289/2010
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	18. januára 2011
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie, ktoré začalo v roku 1999.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd bral do úvahy aj v predmetnom prípade skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97 a iné) relevantnú pre rozhodnutie. Na základe týchto hľadísk konanie o zaplatenie odmeny z pracovného pomeru nezhodnotil ako právne zložitú vec.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd zistil, že sťažovateľ sa zásadným spôsobom nepodieľal na priet'ahoch v konaní. Práve naopak, sťažovateľ opakovane (30. decembra 2006, 23. marca 2010, 10. júna 2010) poukazoval na priet'ahy v konaní.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci, pričom zbytočné priet'ahy v konaní posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu vrátane významu predmetného konania pre jeho účastníkov.</p> <p>Vychádzajúc z predloženej sťažnosti a pripojených dokumentov, ako aj zo stanovísk účastníkov konania a na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd konštatuje predovšetkým neefektívne správanie okresného súdu, ktoré v spojitosti s celkovou dĺžkou súdneho konania (viac ako 11 rokov) a už konštatovanými priet'ahmi ústavným súdom (nález sp. zn. I. ÚS 248/06 zo 6. decembra 2006) malí za následok zistenie ďalších priet'ahov (od januára 2006), pretože okresný súd nevykonával úkony smerujúce k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádzal. Ústavný súd sa priklonil k názoru sťažovateľa, že k zbytočným priet'ahom v konaní došlo, resp. konanie pred okresným súdom v okolnostiach posudzovanej veci nie je efektívne. Ústavný súd považoval priznanie sumy 4 000 € sťažovateľovi za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

Spracovala : JUDr. Zuzana Gajdošová

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.